

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԼԵՌՆԱՊԱՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

Հ Ն Գ Ա Մ Յ Ա Զ Ա Ր Գ Ա Ց Մ Ա Ն
Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԿԱԶՄԵԼ Է ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ _____ /Մ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԸ/

Հաստատվել է համայնքի ավագանու 2017 թվականի հունվարի 13-ի N 5 –Ն որոշմամբ
(նիստի ամսաթիվը)

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ուղղույնի խոսքը.....	3
2. Համայնքի հրավիճակի նկարագրություն.....	4
2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.....	4
2.2 Համայնքի սոցիալտնտեսական հրավիճակը.....	4
2.3 Համայնքում հրականացվող ծրագրերը.....	6
2.4 Համայնքի ֆինանսական հրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները.....	6
2.5 Համայնքի օժեղաթույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն.....	7
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում.....	10
3.1 Համայնքի զարգացման տեսլական.....	10
3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ.....	14
4. ՀՀԶԾ ֆինանսավորում.....	16
5. ՀՀԶԾ մշտադիտարկումը (մոնիթորինգ)	17
Հավելված 1-Ծրագրերի անձնագրեր.....	18

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտն մարզի Լեռնապար համայնքի 2017-2021թթ. Հնգամյա զարգացման ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) ընդունման նպատակն է սահմանել համայնքի տեսլականը 2021 թվականին, այդ տեսլականին հասնելու ռազմավարությունը և հիմնական նպատակները: Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել համայնքի առկա ռեսուրսները (ակտիվները), տեղական առանձնահատկությունները, երկրի տնտեսական և քաղաքական առկա իրավիճակը, ինչպես նաև առաջիկա զարգացումների կանխատեսումները: Զարգացման ռազմավարության և գերակայություններ սահմանման ժամանակ ցուցաբերվել է ինտեգրացված մոտեցում (տնտեսական, սոցիալական, շրջակա միջավայրի և այլ գործոններ): Հնգամյա զարգացման ծրագիրը կազմված է չորս բաժիններից՝

1. *Համայնքի իրավիճակի նկարագրում.*
2. *Նպատակների Սահմանում և գործողությունների պլանավորում.*
3. *Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիր Ֆինանսավորում.*
4. *Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մոնիթորինգ.*

Ծրագրի նախագիծը հիմք է հանդիսացել համայնքի ղեկավարի ծրագիրը կապված համայնքի բնակիչների կենսական պայմանների բարելավման, ինչպես նաև պետական, մարզային, տարածաշրջանային ռազմավարական նշանակության այլ ծրագրեր: Ծրագրի մշակմանը մասնակցել են համայնքապետարանի աշխատակազմը, քննարկվել և հաշվի են առնվել հանրային լսումների արդյունքում ընդունելի համարված բոլոր առաջարկությունները:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Լեռնապար գյուղը հիմնադրվել է 1831 թվականին: Նախնիները եկել են ՀՍՀ Ախուրյանի շրջանի Ագատան գյուղից: Գյուղն ունի եկեղեցի, որը կառուցվել է 1866թ-ին, պատմամշակութային հուշարձաններ, մ.թ.ա. 2-րդ-1-ին հազարամյակների <<բերդի լանջ>> ամրոց:

Գյուղը գտնվում է Փամբակի լեռների հվ. լանջերին, ծովի մակերևույթից 2140 մ բարձրության վրա: Հյուսիսից սահմանակից է Լոռու մարզի, հարավից Արագածոտնի մարզի Բերքառատ և Նորաշեն համայնքների, արևելքից Ծիլքար համայնքի, իսկ արևմուտքից Շիրակի մարզի հետ: Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են երաշտ տարիները, որից հիմնականում տուժում են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 1788,90 հա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 80 կմ, մարզկենտրոնից՝ 60 կմ, տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 22 կմ:

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 562 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 296 և կանայք՝ 292: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան -48 մարդ
- 7-17 տարեկան – 65 մարդ
- 18-63 տարեկան – 424 մարդ
- 64 և ավելի տարեկան – 25 մարդ
- կենսաթոշակառուների թիվը – 25
- Այդ թվում
- հաշմանդամներ - 21 մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ – 4
- աշխատունակներ – 403 մարդ
- զբաղվածներ – 367 մարդ
- գործազուրկներ – 36 մարդ
- տնային տնտեսությունների թիվը – 112
- ընտանիքների թիվը - 132
- ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքների թիվը – 21, այդ թվում նպաստառու ընտանիքների թիվը – 18:

2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Համայնքի 2016թ. փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր մուտքերի մեջ սեփական մուտքերը (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) կազմում են ընդամենը **41 %**, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմում է 59%: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի մեծամասնությունը ստացվում է ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղղությամբ, այսինքն համայնքի ֆինանսական անկախության (ինքնուրույնության) աստիճանն ցածր է և համայնքը մեծ կախվածության մեջ է գտնվում ՀՀ պետական բյուջեից:

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը:

2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը կազմել է **780**, այդ թվում կով՝ **456**, իսկ մանր եղջերավոր անասունների քանակը՝ **320**, այդ թվում ոչխար՝ **221**, այծ՝ **18**: Համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն պահում է նաև որոշ քանակության թռչուններ, առավելապես՝ հավեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու: Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում:

Համայնքում գործում է հիմնական միջնակարգ դպրոց, որը նախատեսված է մինչև 180 աշակերտի համար, ներկայումս սովորում են 68 աշակերտ: Դպրոցում աշխատում են 22 մարդ, որոնցից 18-ը մանկավարժներ են: **Դպրոցի երկհարկանի շենքը կառուցվել է 2013թ. Մարգարահիլիճով, պետական միջոցների հաշվին:** Առաջադիմություն ունեցող աշակերտները, տարեկան միջին հաշվով 5-6-ը, ուսումը շարունակում են Վանաձորի և Երևանի բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:

2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայումս արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման առաջիկա հինգ տարիների համար սահմանված ծրագրերի ցանկը և ֆինանսավորման չափը այսպիսին է.

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	550.0
2.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	800,0
3.	Համայնքի նոր ջրագծի կառուցում	5000.0
4.	Համայնքի գազաֆիկացում	35000.0
5.	Գյուղ տանող ճանապարհի ասֆալտապատում 3.5 կմ	400000.0

2.3. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

Աղյուսակ 1

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2016թ. նախատ.	2016թ. փաստ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
1	2	4	5	6	7	8	9	9
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	12998.4	12926.3	13540.0	13700.0	13800.0	13900,0	14000,0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ (1+2+3)*	12998.4	12926.3	13540.0	13700.0	13800.0	13800,0	14000,0
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	3601.6	3803.2	4143,0	4147,8	4147,8	4154,4	4185,0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	3025.3	2994,3	3333.4	3334.4	3334.4	3334.4	3335,0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	0,0	0,0	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
	Հողի հարկ	3025,3,3	2994,3	3329,1	3330,1	3330,1	3330,1	3330,7
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	564.3	806.0	813.4	813.4	813.4	820.0	850,0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	564,3	806,0	813,4	813,4	813,4	820,0	850,0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	0,0	0,0	0,0	50,0	60,0	60,0	60,0
	Տեղական տուրքեր	12,0	3,0	0,0	50,0	60,0	60,0	60,0
	Պետական տուրքեր	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	8316.8	8316.8	8316.8	8422.2	8512.2	8605,6	8675,0
2.1	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	8316.8	8316.8	8316.8	8422.2	8512.2	8605.6	8675,0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	8316,8	8316,8	8316,8	8422,2	8512,2	8605,6	8675,0
2.2	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	420,0
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	420,0
3.	ԱՅԼ ԵՎ ՄՈՒՏՔԵՐ*	1080.0	806,5	1080,0	1080,0	1080,0	1080,0	1080,0
3.1	Տոկոսներ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2	Շահաբաժիններ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	1080.0	806,5	1080,0	1080,0	1080,0	1080,0	1080,0

2.4. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծեկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը: Սակայն, դրա հետագա զարգացման համար համայնքում խոտհարքների տարածքները չեն բավականացնում:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու: Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում: Լեռնապար համայնքը գտնվում է լեռնային շրջանում, ձմեռը երկարատև է, որը խոչընդոտ է հանդիսանում անասնապահության համար:

Համայնքի գյուղատնտեսությանը մեծ վնասներ են հասցնում կարկուտը, սակավաջրությունը և անձրևային քիչ տեղումները:

Համայնքի բյուջեի սեփական եկամտները բավականին քիչ են, այդ իսկ պատճառով համայնքում հնարավոր չէ իրականացնել այնպիսի ծրագրեր, որոնք կնպաստեն համայնքի զարգացմանը:

2.5 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը
- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղատեսիլ բնությունը
- Բնակավայրին հարակից անտառամերձ գոտու առկայությունը
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի և համայնքային կենտրոնի առկայությունը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Տնտեսական ջրի ներհամայնքային համակարգի առկայությունը և համեմատաբար լավ վիճակը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Գյուղ տանող 3.8 կմ և ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի և ներքին ցանցի ոչ բավարար վիճակը
- Ջրահեռացման ներհամայնքային կենտրոնացված համակարգի բացակայությունը
- Համայնքի գյուղապետարանի, և դպրոցի շենքերում ջեռուցման համակարգերի բացակայությունը, դրանց գործարկման դժվարությունները ձմռան ընթացքում
- Համայնքում աղբահանության կազմակերպման փոքր մասշտաբը և ցածր մակարդակը
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի բացակայությունը
- Խոտհարքների չափաբաժնի պակաս լինելը և վարելահողերի չմշակելը

- Միջհամայնքային հասարակական տրանսպորտի բացակայությունը՝ ապահովելու մշտական հաղորդակցություն մարզկենտրոնի, տարածաշրջանային կենտրոնի հետ
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ քանակը
- Համայնքի 1 գերեզմանատների չցանկապատված լինելը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համայնքի ամբողջական գազաֆիկացումը նկատելիորեն կնպաստի համայնքի բնակչության կենցաղային կարիքների բավարարմանը
- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը, բոլոր այդ համայնքներում պատշաճ մակարդակով կազմակերպել աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը
- Խնելու ջրագծի ներքին ցանցի կառուցումը կնպաստի բնակիչների առօրյա հոգսերի թեթևացմանը, քանի որ տարբեր հեռավորություններից դույլերով են ջուր բերում
- Գյուղ տանող ճանապարհի ասֆալտապատումը կնպաստի համայնք բերվող և համայնքից տարվող ապրանքների և առևտրականների ազատ տեղաշարժը, հեշտացնելով ապրանքների իրացումը

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՏԱՆԳՆԵՐԸ

3. Խնելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի մաշվածության պատճառով համայնքում սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգը
4. Սողանքների պատճառով ներհամայնքային ճանապարհների վրա քարաթափման վտանգը
5. Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
6. Ոչ հաճախակի աղբահանության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը

7. Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
8. Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը, մասնավորապես՝ մանկապարտեզի և միջնակարգ դպրոցի հետագա լիարժեք գործունեությունը

9. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

9.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ բնակավայր:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար **համայնքի ռազմավարությունն**

- է
- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազվխաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում,
- տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրության կազմակերպում և աստիճանական զարգացում,
- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, ճանապարհային նշանների տեղադրում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն, մշակույթ և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում՝ հանրային լուծումների միջոցով / կիսամյակը գոնե մեկ անգամ /
- համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական

սննդի, առևտրի և սպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով:

Համայնքի զարգացման 2017-21թթ. հնգամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- համայնքի նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության պայմանների ստեղծում (շենքային և գույքային, աշխատակարգի, երեխաների թվի ու սննդի առումներով),
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ առանձնատների գազաֆիկացման, խմելու և տնտեսական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի նորոգման և ընդլայնման, աղբահանության ծառայության կազմակերպման ճանապարհով,
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում
- համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում ամբողջ տարվա ընթացքում՝ համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (գյուղապետարան, համայնքային կենտրոն, բուժկետ) շենքերի ջեռուցումն ապահովելու միջոցով:

հիմնական նպատակներն են՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- համայնքի նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության պայմանների ստեղծում (շենքային և գույքային, աշխատակարգի, երեխաների թվի ու սննդի առումներով),
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ առանձնատների գազաֆիկացման, խմելու և տնտեսական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի նորոգման և ընդլայնման, աղբահանության ծառայության կազմակերպման ճանապարհով,
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում
- համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում ամբողջ տարվա ընթացքում՝ համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (գյուղապետարան, համայնքային կենտրոն, բուժկետ) շենքերի ջեռուցումն ապահովելու միջոցով:

- Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճը առաջիկա հինգ տարիների համարարտահայտված տոկոսներով

Հ/հ	Մուտքերի հանվանումը	2016թ. փաստ.	2017թ. %	2018թ. %	2019թ. %	2020թ. %	2021թ. %	Ընդամենը աճ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	4.3	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%	10,0%	10,0%
			0,0	0,0	0,0	0,64	0,64	7,04
2	Հողի հարկ	3025.3	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%
			302.5	302.5	302.5	302.5	302.5	3327.8
3	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	564.3	43,0%	43,0%	43,0%	44,0%	44,0%	44,0%
			243.0	243.0	243.0	248.3	248.3	813.4
4	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	00,0	0,0%	10,0%	20,0%	20,0%	25,0%	25,0%
			0.0	1,0	2,0	2,0	2,5	7,5
6	Հողի վարձակալությունից եկամուտներ	1080.0	0,0%	00,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1080,0

- Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը արտահայտված տոկոսով:

		Բնակիչների ընդհանուր թիվը 2016թ. փաստացի	Բնակիչների ընդհանուր թիվը 2017թ. կանխատեսում	Բնակիչների ընդհանուր թիվը 2018թ. կանխատեսում	Բնակիչների ընդհանուր թիվը 2019թ. կանխատեսում	Բնակիչների ընդհանուր թիվը 2020թ. կանխատեսում	Բնակիչների ընդհանուր թիվը 2021թ. կանխատեսում
1	Ընդամենը	562	573	585	597	620	350
2	Աճը տոկոսներով	0%	2%	2%	2%	2%	8%

- Համայնքում առկա անասնազլխաքանակը և կանխատեսումը առաջիկա հինգ տարիների համար

N	Անվանումը	2016թ. փաստացի	2017թ. կանխատ.	2018թ. կանխատ.	2019թ. կանխատ.	2020թ. կանխատ.	2021թ. կանխատ.
1	Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	780	830	850	900	950	1000
2	Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը	320	360	385	400	450	500
3	Հավերի և այլթռչունների գլխաքանակը	500	550	600	650	700	750

9.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

1. Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում

Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները բերել բարեկարգ վիճակի՝ վերացնելով փողոցների ջրափոսերը և դրանք դարձնելով անցանելի ու հարմարավետ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:

1. Ներհամայնքային փողոցները հողային են , խճապատման և բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսել 2017թ. ընթացքում:
2. Համայնքի 2017թ. բյուջեում նախատեսել 550.0 հազ. դրամ գումար՝ վերանորոգելու 2.5 կմ երկարությամբ ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները:
3. Մինչև 2017թ. դեկտեմբերի 31-ը իրականացնել և ավարտել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքները:

2. Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի կառուցման շարունակություն

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցով երթևեկության անվտանգության մակարդակը՝ դարձնելով այդ փողոցը լուսավոր, գեղեցիկ ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների, զբոսաշրջիկների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Մինչև 2018թ. պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային փողոցներում միակողմանի արտաքին լուսավորության համակարգի շարունակության անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը՝ նախատեսելով 8 մետոյահենասյուներ՝ 4.5 մբարձրությամբ, 95 մմ տրամագծով, իրարից 40 մ հեռավորությամբ, յուրաքանչյուր հենասյան վրա՝ 1 լուսային սարքավորում, և էլեկտրահաղորդալարեր՝ 10 մմ հաստությամբ, 320 մ երկարությամբ:

1. Համագործակցել և կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Արագած> մասնաձյուղի հետ՝ տրամադրելու փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ:
2. Համայնքի 2018թ. բյուջեում նախատեսել 800.0 հազ. դրամ գումար:
3. Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյուները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը:
4. Իրականացնել ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի շարունակման աշխատանքները և մինչև 2018թ. դեկտեմբերի 31-ը այն հանձնել շահագործման:

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի արժեքը (հազ. դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները		
			2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի բյուջե	Դոնոր կազմ.-եր	Պետբյուջե, այլ
1.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	550.0	550.0					550.0		
2.	Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	800,0		800.0				800.0		
3.	Համայնք տանող ճանապարհի /3.5 կմ / ասֆալտապատում	400000,0	200000.0	200000.0					200000.0	200000.0
4.	Համայնքի գազաֆիկացման աշխ. շարունակություն	35000.0	35000.0					1000.0	15000.0	19000.0
5.	Համայնքի նոր ջրագծի կառուցում	5000.0	5000.0					300,0	2200.0	2500.0
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	441350.0	240500.0	200800.0				2850.0	217200.0	221500.0

4 ՀՀԶԾ ֆինանսավորում / հազար դրամ/

1-ին ծրագրի(Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում) իրականացման համար 2017 թվականի բյուջեում նախատեսել 550.0 դրամ 5113 հոդվածով : Ծրագիրն ամբողջությամբ հնարավոր կլինի իրականացնել համայնքի բյուջեի միջոցներով:

2-րդ ծրագրի (Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում, ընդհանուր արժեքը 800,0 հազար դրամ) իրականացման համար 2018 թվականի բյուջեում նախատեսել 800.0 դրամ համայնքի բյուջեի 5112 հոդվածով:

3-րդ ծրագրի (Համայնք տանող ճանապարհի ասֆալտապատման, ընդհանուր արժեքը 400000,0 դրամ) իրականացման համար 2017 թվականին դիմել ՀՀ Արագածոտնի

մարզպետարան, որպեսզի միջնորդի ՀՀ կառավարություն անհրաժեշտ միջոցներ հատկացնել ծրագիրը 2 փուլով իրականացնելու համար:

4-րդ ծրագրի (Համայնքի գազաֆիկացում, ընդհանուր արժեքը 35000,0 հազար դրամ) իրականացման համար 2017 թվականի բյուջեում նախատեսել **1000,0** դրամ համայնքի բյուջեի 5113 հոդվածով, գտնել դրոնոր կազմակերպություններ, որոնք կկարողանան ներդրում կատարել **15000,0** դրամ ծրագրի իրականացման համար, իսկ մնացած **19000,0** դրամն ակընկալել ՀՀ պետ բյուջեի միջոցներից:

5-րդ ծրագրի (Համայնքի նոր ջրագծի կառուցում, ընդհանուր արժեքը **5000.0** դրամ) իրականացման համար 2017 թվականի բյուջեում նախատեսել **300.0** դրամ 5112 հոդվածով: Ծրագիրն ամբողջությամբ իրականացնելու համար գտնել դրոնոր կազմակերպություններ և խնդրանքով դիմել ՀՀ կառավարություն:

5. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ

ՀՀԶԾ-ի մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը) ՀՀԶԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀՀԶԾ և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից կիսամյակը մեկ անգամ: ՀՀԶԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների: ՀՀԶԾ-ի ներքին մոնիթորինգի արդյունքները փաստաթղթի տեսքով ՀՀԶԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն կներկայացնի համայնքի ղեկավարին, վերջինս էլ օրենքով սահմանված կարգով այն կներկայացնի համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր /1/

«Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարելավում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	1. Համայնքի հասարակական տրանսպորտ աշխատանքի կազմակերպում, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում 2. Համայնքի բնակիչների խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ցուցանիշներ	Ելակետային Արժեք	Թիրախային արժեքներ(հազար դրամ)				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		550.0	0	0	0	0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ(հազար դրամ)				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		550.0	0	0	0	0	0
	2.						
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	0	0	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ <ul style="list-style-type: none"> • ճանապարհների հարթեցում • ճանապարհին առկա փոսերի վերացում • փողոցների կանաչապատում 						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 550.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 550.0						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Հող, ավագ, խեճ,						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Անձրևների ժամանակ նոր փոսերի առաջացում						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	01.05.2017-01.08.2017						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	1. Ներհամայնքային ճանապարհներին առկա փոսերի վերացում 2. Փողոցների բարելավում						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր /2/

**«Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի շարունակություն»
(Ծրագրի անվանում)**

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	1.Բերքահավաքի ժամանակ համայնքի բնակիչների գիշերային ժամերին աշխատանքների կատարմանը նթացքում առկա խոչընդոտների վերացում 2.Համայնքի գյուղատնտեսական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպում և շահագործում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	0	800.0	0	0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	3.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	0	800.0	0	0	0
	4.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
0		0	800.0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ <ul style="list-style-type: none"> • Նոր ցանցի կառուցման շարունակություն հիմնական փողոցներում • նոր ցանցի կառուցում երկրորդային փողոցներում 						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 800.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 800.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 800.0						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Էլ. Հաղորդակարեր, էլ. սյուներ, լամպեր						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Էլեկտրաէներգիայի սակագնի թանկացում						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ, զբոսաշրջիկներ, համայնքապետարան						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	01.05.2018-01.10.2018						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Փողոցների և ներհամայնքային ճանապարհների գիշերային լուսավորության ապահովում						

Ծ Ր Ա Պ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Պ Ի Ր /3/

«Համայնք տանող 3.5 կմ ճանապարհի ասֆալտապատում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	1. Համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում 2. Մեքենաների անխափան շահագործում 3. Դեպի շուկա անարգելք տեղաշարժ 4. Որակյալ կապ այլ բնակավայրերի հետ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	200000.0	200000.0	0	0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	200000.0	200000.0	0	0	0
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
0		0	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ ☐ ճանապարհի հարթեցում ☐ գրունտային ծածկույթի ստեղծում, ամրացում ☐ ասֆալտապատում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր` 20000.0 Կապիտալ ծախսեր 30000.0 Ընդհանուր բյուջեն 350000.0						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում:						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Աշխատանքների ժամանակին և անընդհատ կատարման համար անհրաժեշտ գումարի առկայությունը:						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ, մթերողներ, արտահանողներ, զբոսաշրջիկներ:						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	01.05.2017-30.08.2018						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Նախագծա-նախահաշվային աշխատանքների իրականացում: Ճանապարհի հարթեցում, ամրացում, գրունտային ծածկույթի ստեղծում, ասֆալտապատում:						

Ծ Ր Ա Չ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Չ Ի Ր /4/

«Համայնքի գազաֆիկացում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	1. Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանություն 2. Գյուղատնտեսության խթանում, ծախսերի խնայողություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	35000.0	0	0	0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	35000.0	0	0	20000	15000
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
0		0	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ Համայնքում գազամատակարարման համակարգի կառուցման շարունակություն						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 500.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 34500.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 35000.0						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Գազ մատակարարող կազմակերպություն և բնակչության աջակցություն						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Անվճարունակ բնակիչներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	01.04.2027-01.10.2017						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի գազաֆիկացման համակարգի շարունակություն, որով կապահովվի համայնքի մնացած 40 % բնակչությանը գազամատակարարումը և կնպաստի գյուղատնտեսության զարգացմանը, բարեկեցության մակարդակի բարձրացմանը ավելի քան 30 տոկոսով, զգալի խնայողություններով:						

Ծ Ր Ա Վ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Վ Ի Ր /5/

«Համայնքի նոր ջրագծի կառուցում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	1.Բնակիչներին խմելու ջրով ապահովելը, ներքին ցանցի կառուցումով 2.Ղպրոցի նորակառույց շենքի ջրամատակարարում 3.Ձմեռային ամիսներին ջրի սակավության նվազեցում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	5000.0	0	0	0	2500
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	5.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	5000.0	0	0	0	2500
	6.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
0		0	0	0	0	0	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ <ul style="list-style-type: none"> • Նոր ջրագծի կառուցում • Համայնքը դարձնել 100% ջրով ապահովված համայնք 						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 300.0 Կապիտալ ծախսեր՝ 4700.0 Ընդհանուր բյուջեն՝ 5000.0						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ակունք						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ռիսկերը բացակայում են:						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ, աշակերտներ, դպրոցի աշխատակազմ:						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	01.05.2017-31.10.2017						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ամբողջ համայնքում ջրամատակարարման ապահովում, դպրոցի շենքի ջրամատակարարում, ջեռուցման համակարգի շահագործում:						